

Sygn. akt IV KK 345/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 września 2022 r.,

sprawy **P. C.**

skazanego z art. 244 k.k. i art. 180a k.k. i art. 178b k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 14 lutego 2022 r., sygn. akt VII Ka 601/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Cieszynie

z dnia 14 czerwca 2021 r., sygn. akt II K 1075/20,

p o s t a n o w i ł

1. **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
2. **zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P., Kancelaria Adwokacka w C., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa i 80/100 złotych), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,**
3. **obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

P. C. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Cieszynie z dnia 14 czerwca 2021 r., sygn. akt II K 1075/20, na karę roku pozbawienia wolności za to, że w dniu 2 lipca 2020 r. w C., U., S. i K. na drogach publicznych, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki M. o nr rej. [...], nie stosując się do

orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Cieszynie sygn. akt II K 80/19 środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres od 6 lutego 2020 r. do 6 lutego 2024 r., nie zastosował się również do decyzji [...] właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii K, nadto w U. na ul. [...], poruszając się wymienionym pojazdem nie zatrzymał się niezwłocznie do kontroli i kontynuował jazdę pomimo wydanego polecenia zatrzymania przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego to jest funkcjonariuszy Policji, poruszających się oznakowanym radiowozem, używając jednocześnie sygnałów dźwiękowych i świetlnych, tj. czyn z art. 244 k.k., art. 180a k.k. i art. 178b k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Na mocy art. 42 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat (pkt II wyroku).

Obrońca oskarżonego wniósł apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a to:

a) art. 7 k.p.k. poprzez odmówienie przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego P. C., podczas gdy zarówno świadkowie J. B. oraz K. E. na rozprawie dnia 7 grudnia 2020 r. zeznali, iż oskarżony nie prowadził samochodu dnia 2 lipca 2020 r., jak i świadek T. J. na rozprawie dnia 17 maja 2021 r. wprost przyznał, iż to właśnie on prowadził pojazd, a nie oskarżony P. C.;

b) art. 7 k.p.k. poprzez odmówienie przyznania waloru wiarygodności zeznaniom świadków J. B. i K. E. na rozprawie dnia 7 grudnia 2020 r. oraz T. J. na rozprawie dnia 17 maja 2021 r., podczas gdy świadkowie ci, w sposób bezpośredni wskazali w trakcie postępowania sądowego z jakich powodów i w związku z jakimi okolicznościami zmienili swoje zeznania oraz w sposób bezpośredni wskazali, iż oskarżony P. C. nie prowadził samochodu dnia 2 lipca 2020 r.

c) art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego P. C., a w szczególności:

- zeznań świadka T. J., który to na rozprawie dnia 17 maja 2021 r. wprost przyznał przed Sądem I instancji, iż to on prowadził samochód dnia 2 lipca 2020 r. i to on

kontynuował jazdę mimo wydania sygnałów dźwiękowych i świetlnych, tj. polecenia zatrzymania pojazdu przez osobę uprawnioną do kontroli drogowej;

- zeznań świadków J. B. i K. E. na rozprawie dnia 7 grudnia 2020 r., które wprost wskazały, iż pojazdem kierował T. J. a nie oskarżony P. C. - jednocześnie zmieniając uprzednio złożone zeznania w postępowaniu przygotowawczym;

d) rozmów na aplikacji „[...]”, z których to w sposób bezpośredni wynika, iż świadkowie J. B., K. E. i T. J. w trakcie zeznań składanych w postępowaniu przygotowawczym mieli pełną świadomość faktu, iż oskarżony P. C. nie kierował pojazdem dnia 2 lipca 2020 r., zaś zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym przez świadków J. B. i K. E. złożone były w wzajemnym porozumieniu, jednocześnie obciążając oskarżonego P. C., przypisując mu kierowanie pojazdem dnia 2 lipca 2020 r., podczas gdy to T. J. prowadził samochód i to on kontynuował jazdę, mimo wydania sygnałów dźwiękowych i świetlnych, tj. polecenia zatrzymania pojazdu przez osobę uprawnioną do kontroli drogowej;

- faktu, iż na fotelu kierowcy w pojeździe marki M. znajdował się telefon komórkowy marki H., należący do T. J., co bezpośrednio wskazuje, że T. J. prowadził pojazd dnia 2 lipca 2020 r.;

d) art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przez Sąd i instancji przy analizie i ocenie dowodów następujących dowodów:

- rozmów na aplikacji „[...]” (karta akt: 140-150), z których to w sposób bezpośredni wynika, iż świadkowie J. B., K. E. i T. J. w trakcie zeznań składanych w postępowaniu przygotowawczym mieli pełną świadomość faktu, iż oskarżony P. C. nie kierował pojazdem dnia 2 lipca 2020 r., zaś zeznania złożone w trakcie postępowania przygotowawczego przez świadków J. B. i K. E., złożone były w wzajemnym porozumieniu, jednocześnie obciążając oskarżonego P. C. i przypisując mu kierowanie pojazdem dnia 2 lipca 2020 r. i to on kontynuował jazdę, mimo wydania sygnałów dźwiękowych i świetlnych tj. polecenia zatrzymania pojazdu przez osobę uprawnioną do kontroli drogowej;

- faktu, iż na fotelu kierowcy w pojeździe marki M. znajdował się telefon komórkowy marki H. należący do T. J., co bezpośrednio wskazuje, iż to T. J. prowadził pojazd dnia 2 lipca 2020 r.;

e) art. 366 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie przez Sąd I instancji wyjaśnienia rozbieżności zeznań składanych przez świadków J. B., K. E. oraz T. J. w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu przed Sądem I instancji, podczas gdy ci świadkowie przed Sądem I instancji nie podtrzymali złożonych zeznań w postępowaniu przygotowawczym;

f) art. 4 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nieprawidłowe zbadanie i nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego - przy jednoczesnym pominięciu niedających się rozstrzygnąć w tymże zakresie wątpliwości i nierozstrzygnięciu ich na korzyść oskarżonego, a to w szczególności:

- zeznań J. B. oraz K. E. złożonych przed Sądem I instancji, podczas których to wskazały, iż oskarżony P. C. nie prowadził przedmiotowego samochodu;
- zeznań świadka T. J. przed Sądem I instancji, podczas których to przyznał się do prowadzenia pojazdu;
- wyjaśnień oskarżonego P. C., podczas których to wprost przyznał, iż nie prowadził pojazdu samochodowego i nie uciekał przedmiotowym pojazdem przed Policją;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który ma wpływ na treść orzeczenia, polegający na bezpodstawnym przyjęciu, iż oskarżony w dniu 2 lipca 2020 r. w C., U., S. i K., na drogach publicznych, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki M. o nr rej. [...], nie stosując się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Cieszynie sygn. akt II K 80/19, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, nie zastosował się również do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii K, nadto w U. na ul. [...], poruszając się wymienionym pojazdem nie zatrzymał się niezwłocznie do kontroli i kontynuował jazdę pomimo wydanego polecenia zatrzymania przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego, to jest funkcjonariuszy Policji, poruszających się oznakowanym radiowozem, używając jednocześnie sygnałów dźwiękowych i świetlnych - podczas gdy z materiału zgromadzonego w aktach sprawy, a w szczególności zeznań świadków J. B. oraz K. E. na rozprawie dnia 7 grudnia 2020 r. wynika, że oskarżony P. C. nie prowadził samochodu dnia lipca 2020 r., zaś świadek T. J. na rozprawie dnia 17 maja 2021 r. wprost przyznał, iż to on prowadził pojazd, a nie oskarżony P.C..

Podnosząc powyższe wniośł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego P. C. od zrzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W apelacji zawarto też wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wydruków z aplikacji „[...]” przedstawiających rozmowy oskarżonego P. C. ze świadkiem T. J. z dnia 03.07.2021 r. - na okoliczność: powzięcia odpowiedzialności za całe zdarzenie z dnia 2 lipca 2020 r. przez P. C.; wiedzy świadka J. B. o tym że P. C. nie kierował pojazdem w dniu 2 lipca 2020 r., kierowania pojazdem i uczestniczenia przez T. J. w pościgu dnia 2 lipca 2020 r.; ucieczki T. J. przez płot w chwili zjawienia się Policji; niewinności oskarżonego P. C..

Sąd Okręgowy w Bielsku – Białej, wyrokiem z dnia 14 lutego 2022 r., sygn. akt VII Ka 601/21, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Obrońca skazanego wniośł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu rażące naruszenie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. art. 7 k.p.k., „poprzez poczynienie przez Sąd odwoławczy uchybień w postaci nieprawidłowej i nierzetelnej kontroli odwoławczej i czynienie przez Sąd odwoławczy samodzielnych ustaleń faktycznych w zakresie wydruków dotyczących rozmów skazanego twierdząc, iż nie oznacza to że treść informacji jest zgodna z rzeczywistością jak również, że nie została sporządzona na użytek niniejszego postępowania - i tym samym z naruszeniem zasady prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego uznanie przedmiotowych rozmów oskarżonego z świadkami z aplikacji ‘[...]’ za nieudowadniające niewinności P. C.”;
2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., „poprzez rażące naruszenie przepisów postępowania i zaniechanie rozważenia zarzutów apelacyjnych dotyczących waloru wiarygodności zeznaniom świadka T. J., który to na rozprawie dnia 17maja 2021 r. wprost przyznał przed Sądem I instancji, iż to on prowadził samochód dnia 2 lipca 2020 r. i to on kontynuował jazdę, mimo wydania sygnałów dźwiękowych i świetlnych, tj. polecenia zatrzymania pojazdu przez osobę uprawnioną do kontroli drogowej a także faktu, iż na fotelu kierowcy w pojeździe marki M. znajdował się telefon komórkowy marki H. należący do T. J., co bezpośrednio wskazuje, iż to T. J. prowadził pojazd dnia 2

lipca 2020 r. oraz zaniechanie uzasadnienia środka odwoławczego dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku Sądu I instancji, a nadto dokonanie ogólnikowej jedynie analizy zarzutów apelacji dotyczących obrazu przepisów postępowania, jakiej dopuścił się Sąd I instancji”;

3. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. „poprzez rażące naruszenie przepisów postępowania i zaniechanie rozważenia zarzutów apelacyjnych dotyczących waloru wiarygodności wydruków z aplikacji ‘[...]’ i bezkrytyczne uznanie, iż nie oznacza to, że treść informacji jest zgodna z rzeczywistością, jak również że nie została sporządzona na użytek niniejszego postępowania, podczas gdy samo stwierdzenie Sądu odwoławczego, iż ‘nie oznacza że treść informacji jest zgodna z rzeczywistością jak również że nie została sporządzona na użytek niniejszego postępowania’ nie wypełnia dyspozycji art. 457 § 3 k.p.k. bowiem z powyższego stwierdzenia w żaden sposób nie wynika, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego tenże zarzut apelacji sąd uznał za niezasadny, ponadto, w przypadku stwierdzenia przez Sąd odwoławczy, iż przedmiotowe rozmowy w aplikacji ‘[...]’ mogły zostać sporządzone na potrzeby postępowania zasadnym było zwrócenie się przez Sąd odwoławczy do odpowiedniego operatora celem stwierdzenia autentyczności i dokładnej daty przeprowadzanych rozmów.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i utrzymanego nim w mocy wyroku sądu pierwszej instancji i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację, oskarżyciel publiczny wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, stąd jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Pierwszy i trzeci z zarzutów kasacyjnych odnoszą się do oceny przez Sąd II instancji dowodu przeprowadzonego w postępowaniu apelacyjnym z wydruku rozmowy w aplikacji [...] między P. C. a świadkiem T. J., datowanej na 3 lipca 2020 r., czyli dzień po inkryminowanym zdarzeniu. Zdaniem autora kasacji dowód ten został oceniony przez Sąd w sposób dowolny, ponieważ z przedmiotowej

korrespondencji wynika, że to nie oskarżony, lecz T. J. prowadził samochód w dniu 2 lipca 2020 r. i uciekał nim przed Policją. Uważna lektura rozmowy między P. C. a świadkiem (zakładając autentyczność tego dowodu, który został przedstawiony przez obronę dopiero w postępowaniu odwoławczym, mimo że oskarżony od początku dysponował zapisem tej rozmowy na komunikatorze) prowadzi do wniosku, iż obydwaj mężczyźni byli na miejscu zdarzenia. T. J. uciekł, zaś P. C. nie zdradził Policji jego tożsamości, nie mniej nie pada w tej wymianie zdań żadne stwierdzenie przesądzające o tym, że to P. C. wziął na siebie winę kolegi. Nawet jeśli T. J. podróżował autem wraz ze skazanym i J. B., a potem uciekł z miejsca zdarzenia, nie dowodzi to jeszcze, że był kierowcą auta. Słowa skazanego zaś, że „jest na niego”, nie muszą koniecznie oznaczać, iż wziął na siebie cudzą winę, lecz jedynie, że został wytypowany przez Policję jako sprawca. Nie można też wykluczyć, na co zwrócił uwagę Sąd odwoławczy, iż rozmowa ta była prowadzona w celu późniejszego z niej skorzystania w czasie procesu. Z pewnością zaś wynika z niej, że oskarżony i świadek ustalali wspólną wersję wydarzeń z dnia 2 lipca 2022 r.

Obronca zarzucił Sądowi II instancji naruszenie zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego przy ocenie tego dowodu. Zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie w świetle powyższych refleksji oraz biorąc pod uwagę, że dowód z korespondencji w aplikacji [...] podlegał konfrontacji z pozostałym materiałem dowodowym. Należy więc uznać, że jego ocena nie była dowolna i pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k.

Co do zarzutu naruszenia przez Sąd zasady *in dubio pro reo*, trzeba podkreślić, że w sprawie nie wystąpiły wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 k.p.k., a przynajmniej nie powzięły ich Sądy orzekające w tej sprawie. Sądy obu instancji rozpoznające sprawę przyjęły spójną wersję wydarzeń, opartą na pierwotnych zeznaniach uczestników zdarzenia i zgodnych z opisem interwencji policyjnej. Fakt, że wykluczyły przy tym wersję alternatywną – nie obdarzając wiarą zmienionych zeznań niektórych świadków – nie jest równoznaczny z rozstrzygnięciem niedającym się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego. Należy przy tym zaznaczyć, że samo powołanie się przez skarżącego w podstawie zarzutu kasacyjnego na art. 5 § 2 k.p.k. nie było trafne. „Naruszenie art. 5 § 2 k.p.k.

nie może stanowić samodzielnej podstawy kasacyjnej, gdyż w tym przepisie sformułowano jedną z zasad generalnych rządzących procesem karnym, która to zasada znajduje następnie konkretyzację w części szczególnej kodeksu. Treścią zarzutu zatem może stać się jedynie naruszenie tych konkretnych, szczegółowo wskazanych przepisów, nie zaś zasady generalnej” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2021 r., V KK 382/21).

Odnosząc się do drugiego z zarzutów kasacyjnych należy przyznać, iż Sąd Okręgowy rzeczywiście nie odniósł się wprost do zarzutów apelacyjnych kwestionujących ocenę wiarygodności zeznań świadka T. J. przed Sądem I instancji oraz do faktu, że na siedzeniu kierowcy znaleziono telefon należący do tego świadka. Uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie można, choćby z tego tylko względu, uznać za wzorcowe, niemniej nie oznacza to, iż nie wszystkie zarzuty apelacji zostały rozpoznane, czy że doszło o uchybienia rangi kasacyjnej, tj. rażącego oraz mogącego wywrzeć wpływ na treść wyroku. W pierwszych zdaniach uzasadnienia Sąd odwoławczy zaznaczył, że podziela w pełni ocenę materiału dowodowego poczynioną przez Sąd *meriti* i zarzuty podniesione przez obrońcę w apelacji nie zdołały tym przekonaniem Sądu zachwiać. Tym ogólnym stwierdzeniem można objąć ocenę depozycji świadka T. J. czy znaczenia faktu ujawnienia jego telefonu na miejscu kierowcy, choć, niewątpliwie, byłoby wskazane, żeby Sąd odwoławczy wprost wyraził swój pogląd w tym przedmiocie. Uchybienie to nie ma jednak znaczenia dla finalnego rozstrzygnięcia sprawy, bowiem obie okoliczności zostały pierwotnie prawidłowo ocenione przez Sąd I instancji. Ponadto trzeba mieć na uwadze, że stopień szczegółowości rozważań sądu odwoławczego uzależniony jest od jakości wywodów zawartych w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji oraz we wniesionym środku odwoławczym i może przybrać formę bardziej lub mniej rozbudowanego wyvodu. W większości przypadków wystarczające jest zwykle wskazanie głównych powodów niepodzielenia zarzutów apelacji, a następnie odesłanie do szczegółów uzasadnienia wyroku sądu I instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2022 r., V KK 685/21).

Co do zeznań T. J., trzeba w pierwszym rzędzie zauważyć ich zmienność w czasie – początkowo świadek nie przyznawał się do kierowania autem, potem nie odpowiadał na wezwania sądu, aż ostatecznie przyznał się do winy, nie



przedstawiając przy tym racjonalnych powodów zmiany swojej postawy – poza chęcią wybawienia kolegi z kłopotu. Jak wynika z komunikacji w aplikacji Messenger, której zapisy załączono do materiału dowodowego sprawy, świadek ten był w kontakcie z oskarżonym i pozostałymi uczestnikami zdarzenia, z którymi obmyślał sposób postępowania. Powyższe nie może pozostać bez wpływu na ocenę wiarygodności zeznań jego oraz innych świadków. Fakt natomiast, że w samochodzie i to na fotelu kierowcy znaleziono należący do T. J. telefon, uprawdopodobnia wyłącznie fakt obecności świadka w samochodzie, należącym do skazanego, w dniu 2 lipca 2020 r. i wcale nie musi świadczyć o tym, że to akurat on go prowadził.

Niniejsza sprawa była skomplikowana pod względem dowodowym z powodu współpracy świadków i zmienności składanych przez nich zeznań. Sąd I instancji dokonał oceny dowodów w sposób racjonalny, przyjmując wersję zdarzenia, w której to oskarżony prowadził auto i uciekał przed Policją, opartą w znacznym stopniu na pierwszych, spontanicznych zeznaniach świadka J. B.. Ocenę tę podtrzymał Sąd II instancji, przedstawiając powody swojego rozstrzygnięcia, a poczynione przez niego ustalenia faktyczne chronione są domniemaniem prawdziwości, którego nie zdołali wzruszyć zarzuty kasacyjne.

Wobec powyższego kasację obrońcy należało oddalić, o kosztach postępowania rozstrzygając zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., przy czym o kosztach za nieopłaconą pomoc udzieloną skazanemu z urzędu na podstawie § 4 ust. 3 i § 17 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[as]